

SAMOBORSKI LIST

P u Knjižnica kr. sveučilišta — Zagreb

GODINA XXXVII.

U SAMOBORU, 1. SIJEČNJA 1940.

BROJ 1.

«Samoborski List» izlazi 1. i 15. u mjesecu — Pretplata sa poštarinom na cijelu godinu iznosi 25.— din. — Inozemstvo 50.— din. — Uprava i uredništvo: Livadićeva ulica 2. Vlasnik i odgovorni urednik Slavko Šek, Samobor

Oglase prima uprava prema cjeniku. — Za oglase, koji se više puta uvrćuju, daje se znatan popust. — Rukopisi se ne vraćaju. — Tisak: SAMOBORSKE TISKARJE Slavko Šek, Samobor, Livadićeva ulica broj 2.

Na Novu godinu 1940!

Opet je jedna stara godina potonula u more vječnosti. Danas je na pomolu već nova, i čovjek se i nehotice pita, što mu nosi i čime će ga iznenaditi.

Budućnost je više manje prikri-vena kopremom tajnovitosti, a nitko ne zna — naročito u današnje teško doba, kada se zaratiše najveće evropske države — što će mu baš dosuditi sudbina ili njegova kob, u koju naš narod od vjeka vjeruje. Otuda i zebnja u ljudskoj duši i posizanje čovjekovo u budućnost, da ispituje, istražuje i nagađa, kakvi će mu biti dani koji dolaze.

Ma da čovjek i ne smije vjerovati u slijepu sudbinu, opet se mora priznati, da ima i takih činjenica, koje se u životu čovjeka pojavljuju iznenada i neočekivano, te koje navraćaju čitavo njegovo nastojanje drugim smjerom, nego li si je on to prostro zasnovao.

Dolaze poteškoće i nove borbe, uz svijetle sunčane dane javljaju se i bljede magle i tamne oblačine.

Uza sve to misao čovjeka ne malakše niti se ne prepušta prosto „sudbini“. On sa svim tim računa i sprema se, da ga ništa neće previše iznenaditi u životu.

Zato je nužno u idućoj godini da složno i rame uz rame koracamo k napredku milog nam Samobora a time i čitave nam drage domovine Hrvatske banovine.

Osvrćući se na prošavu godinu 1939 od velike je važnosti za naš Hrvatski narod, jer je u rujnu te godine uspješno vođi hrvatskog naroda dru Vladku Mačk u utanačiti sporazum sa predsjednikom vlade Cvetkovićem

Pa je tako konačno opet uskrsnula Hrvatska i počela posve novi život.

Dne 23 rujna otvorena je nova betonska cesta Zagreb-Samobor, koju

je otvorio Ban Banovine Hrvatske dr. Ivo Šubašić. Od kakove je važnosti ova cesta za Samobor, već smo iscrpivo iznosili.

U ožujku prošavše godine umro je samoborski narodni zastupnik Đuro Španović, te je uz velike počasti sahranjen na našem groblju.

U svibnju prošle godine snašla je Samobor i čitavu okolicu teška nesreća uslijed katastrofalne poplave, koja je opet za dulje vremena bacila mnoge naše sugrađane i seljake u nazadak u pogledu njihovog gospodarstva.

Nadajmo se da će nam nova godina donijeti više dobra i sreće nego zla, pa bi se onda i naš Samobor i okolna sela ubrzo opet pomogla i koracala k napredku i blagostanju.

S tim željama čestitamo svim našim pretplatnicima i saradnicima

Sretnu Novu Godinu 1940!

Sjednica zastupstva

(19. prosinca 1939.)

Sjednici predsjednik načelnik Regović Viktor, prisutni su: Novak Mijo, Šnidarić Ivan, ing. Urli Marijan, kao izvjestitelj i zapisničar Kompare Stanko, opć. blagajnik.

Od zastupnika su prisutni: Kirin Franjo, Rezar Ivan, Herceg Antun, Herceg Marko, Budi Josu, Ivanjčak Franjo i Prebeg Mirko.

Pošto je prisutan dovoljan broj članova za donošenje pravovaljanih zaključaka, otvara načelnik u pol 3 sati sjednicu i prije prelaza na dnevni red, komemorira preranu smrt, koja je zadala bivšeg opć. odbornika Naceku Rozmana, te mu je od strane opć. odbornika položen i vijenac na odar.

Prisutni odbornici stojeći ključu »Sla va našem nezaboravnom saradniku Naceku Rozmanu«

Nadalje načelnik priopćuje odboru, da je nakon saziva sjednice primio još molbu Norlića Jure kojom moli, da mu općina proda 120 kub. m. kestenovog drva iz opć. šume.

Odbor je odlučio, da se i ovaj predmet raspravi, pa se prelazi na dnevni red.

Načelnik izvještuje odbor, da je 9. studenoga 1939. izvršeno povjerenstveno licenciranje rasplodnih bikova.

Konstatirano je, da su licencirana 3 bika, i to jedan opć. naki i dva privatni i da su prikladni za rasplod.

U mjestu Samoboru imade popisa: no ukupno 157 kom. krava i prema tome je za sada dovoljan broj rasplodnih bikova.

Odbor jednoglasno prima do znanja gore navedeno.

Ujedno se imade sreskom načelstvu u Samoboru podnijeti izvještaj sa iskazom popisanih krava i da se za sada odustaje od daljne nabave još jednog rasplodnog bika, jer je nepotreban.

Načelnik izvještuje, da su hrastova i druga stabla iz opć. šuma i to 2029. komada prodana 7. o. mj. iz slobodne ruke najboljem nudiocu braći Tomi i Franji Kavuru iz Stupnika za kupovinu od 200.500. Dinara.

Odobrenje te prodaje od strane Banovine Hrvatske zamoljeno je, pa stavlja odboru prijedlog, da tu prodaju odobri i ujedno stvori zaključak u koju se svrhu imade utrošiti polučena kumina.

Odbor jednoglasno odobrava prodaju, te ujedno zaključuje da se kupovina upotrijebi u slijedeće svrhe:

1. Isplata automobila za poljevanje ulica;
2. Dovršenje gradnje zgrade za u-božnicu;
3. Nabavka nove mosne vage;
4. Uređenje sajmišta za prodaju drva;
5. Pokriće kanala u Stražničkoj ul. od kuće Tometića do kuće Kudetića.

Načelnik predlaže na odobrenje jeftimbu za sječu ogrijevnih drva u opć. šumi za opć. potrebe dobio Mijo Kozlovec uz cijenu od 90 d. u šumi zvanj Palačnik te Krušec Tomo uz cijenu od 50 din u šumi zvanj »Lipni jarak«.

Odbor jednoglasno zaključuje, da se jeftimba odobrava.

Načelnik stavlja prijedlog, da se orahova stabla uz potok Gradnu od Novog trga do Šimčevog mlina prodaju putem javne dražbe za tehničko drvo. Stabla se imaju što skorije odstraniti jer tamo smetaju predstojećoj regulaciji potoka Gradne. — Odobrava se.

Molba žitelja Gornjeg kraja i sela

Gregurić-brega za uređenje novog kolnog puta od kuće Kirina i Šuflaja do Škuće Reizera u Gornjem kraju, u tu svrhu su voljni doprinjeti težake i vozno blago.

Odbor zaključuje, da se uz članove gospodarskog odbora imenuju Ing. Uroš Novak Mijo i Šnidaršić Ivan, koji imaju na licu mjesta ispitati opravdanost molbe, te sastaviti i troškovnik za taj put i u budućoj sjednici taj predmet iznijeti radi donošenja konačne odluke.

Molba Kirin Makse iz Samobora kojom moli da joj općina proda dio opć. zemljišta na Stražniku čest. kat. br. 1234/2. —

Odbor jednoglasno zaključuje, da se molba ustupi gospodarskom odboru, koji imaju na licu mjesta provesti izvid i na budućoj sjednici staviti prijedlog radi donošenja konačne odluke.

Noršić Jura iz Samobora moli, da mu općina proda 120 kub. m. kostanjevog drva iz opć. šume uz cijenu od 80 din po kub. m.

Odbor jednoglasno zaključuje, da se prije konačnog donošenja zaključka obavi izvid na licu mjesta u koliko takovog kostanjevog drva uopće ima za prodati.

Time je dnevni red sjednice iscrpljen, pa načelnik zaključuje sjednicu.

I siromašniji u pokretu za pismenost

Siromaštvo je veliki neprijatelj pismenosti. Konstatirano je, da ima najveći broj nepismenih u onim krajevima, koji su najsiromašniji. Kad je Dr. Maček pozvao sve Hrvate, da sudjeluju u pokretu za pismenost, odlučili su siromašni nepismenjaci, da više ne ostanu u mraku neznanja. No dobra volja nije dosta, treba nabaviti učila. I zato prilazi i oni prema svojim mogućnostima.

O tome najrječitije govore izvještaji, koji stižu Seljačkoj Slogi. U Rakitnom (Ljubuški) je broj „nepismenih“ sigurno 500 duša. No još nešto gore od toga velikog broja nepismenih je veliko siromaštvo ovoga kraja. Rakitno je najsiromašniji kraj u čitavoj Hercegovini. Zbog toga mnogi i mnogi koji bi vrlo rado učili ne mogu, jer nisu u stanju da nabave ono najpotrebnije, a to je Abecedarka, papir i olovka . . . Na koncu rada

na ispitu obavila bi se sabirna akcija . . . Tako je i lani urađeno, to je Rakitno i ako jako siromašno, odkidalo je od sebe i zadnji dinar . . . da se barem donekle oduži za veliku uslugu. I u Boturima (Vrgin most) narod teško živi. Možete znati, da mi nemamo odakle platiti, kad svi bez razlike u mome selu već sada moraju kruh kupovati, jer nam je ove godine stigla suša i druge vremenske nepogode, da neki nismo imali za Sesvete svoga kruha, nego su morali kupiti, ako su htjeli imati u kući na ovaj veliki blagdan koru kruha . . . Djeca i odrasli, i ako su u bijednom i siromašnom stanju, imaju vruću želju da bi se učili čitati i pisati, ako je moguće da nam pošaljete besplatno za to potreban pribor.“

Evo, da im to omogućimo, zato se pokret za pismenost obraća na imućnije, da i najsiromašnjima pomognu do duševnoga vida

VIJESTI . . .

Oproštaj

Napuštajući službu povodom umirovljenja i odlazeći u Zagreb, nisam imao mogućnosti osobno se oprostiti sa svima prijateljima, stoga se opraštam ovim putem. Zbogom mili moji Samoborci, ostajte mi zdravi

Vaš odani Dane PAVLIČIĆ

Vjenčanje

U četvrtak dne 28 pr. mj. vjenčao se u župnoj crkvi g. Stjepan Cipek, trgovac sa gđicom Anđelom Vugrinec, priv. činovnicom. — Bilo sretno!

Prvi snijeg

Na Januševo pao je prvi snijeg ove zime koji se je održao jer je pao na smrznutu zemlju. Ostane li ovakovo vrijeme, to bi znalo na staru i Novu godinu biti u Samoboru sve puno skijaša i skijašica.

LIVADIĆIANA

U ovogodišnjem drugom svesku »Svete Cecilije« napisao je odulji članak o Ferdi Livadiću g. Dr. Ernest Krajański (Varaždin) i to povodom 140-godišnjice rođenja ovoga slavnog glazbotvorca. Iz ovog opsežnog članka vadimo neke podatke.

Pisac donosi potpunu genealogiju Wiesnerovih prema podacima, što ih je dobio od župnog ureda u Celju, gdje je rođen Ferdo Livadić.

Otac Ferdinandov, doselio se u Celje, mati, Marija Terezija rođena Dornigg, rođena je u mjestu. Vjenčani su 26. listopada 1795. Imali su četvero djece. Za Ferdu Wiesnera-Livadića glasi izvadak iz matice krštenih u Celju 1799. Maj 30: Franz Xaver Ferdinand Wiesner, mjesto, broj 62, od oca Franz-Xavera Wiesnera i matere Terezije rođene Dorniggin, kum Josip Dornigg, posjednik u Forsthoftu kraj Celja.

Prema tomu bi trebalo ispraviti Kuhača i sve kasnije biografije Livadićeve, da mu rodni dan nije 30. maj god. 1798., već god. 1799. Lane izašli spomen-članci ukazuju se stoga preuranjenima.

Livadić u Grazu:

Došao je onamo god. 1816. te je iskribirao na ilceju (od god. 1827. sveučilište) da izučiti pravo. God. 1817. ga zavodska matica navodi kao slušača III. godine filozofije. U popisu članova štajerskog glazbenog društva »Steyermärkischer Musikverein« (onda se zvao zapravo još »Musikverein in Steyermark«) nalazi se upis: Wiesner Franz, Academ. A : Ab : Mitg : (ausübendes Mitglied — izvršujući član), ausgetreten i. J. 1822. — Nalazi se i u štajerskom zemaljskom arhivu, Aktenreihe »Joannea« Fasz. 40. — Musikverein (Akten Nr. 4323—4380) evidentiran kao izvršujući član tog društva u godinama 1818. do 1822. (Franz Wiesner, Akademiker).

To su društvo osnovali gradački akademikari god. 1815. Prema pravilima iz god. 1815., koja su sljedeće godine nešto nadopunjena i izmijenjena, bilo mu je glavnom svr-

hom usavršavanje glazbene naobrazbe članova, njeno širenje među mladeži potpomaganjem i unapređivanjem pjevačke škole i širenje smisla za umjetnost u zemlji. Uzgrednom svrhom mu je bilo zabavljanje općinstva, da se na taj način pribave sredstva u korist dobrotvornih ustanova.

Izvršujući član mogao je postati svatko, koji je bio sposoban da pjeva u zboru ili svira u orkestru. U društvenom orkestru dakle sudjelovao je Livadić — vjerojatno kao violinista, a možda je sudjelovao i kao pjevač u zboru.

Glasovir Livadićev (Aloys Graff in Wien) nalazi se u gradskom muzeju u Varaždinu. Dostao ga je neposredno po Livadićevoj smrti učitelj Golner iz Samobora. U 80-tim godinama pr. stoljeća kupio ga je od njega pok. Božidar pl. Kukuljević i dopremio god. 1898. u svoj dvorac u Ivanec. Lanjake ga je godine obitelj Kukuljević darovala muzeju.

Pronalao sam uz znatnu muku svoju i svojih pomagača i rodnu mu kuću. Danas je to kuća br. 7. u Gledališkoj ulici u Celju, u kojoj se nalazi gostiona g. Filipčića. Toj je kući od god. 1791. bio vlasnik neki Hornstein. Od god. 1827. do 1864. vlasnik joj je Erhardt, od 1864. do 1869. Mastnak, od 1869. do 1898. Reihar, od 1898. do 1924. Kronawetter, a od 1924. sadanji vlasnik Filipčić.

Ako budu prilike dopustile, stavit će varaždinski »Tomislav« na nju doskora spomenploču.

Ovo je dio mojih bilježaka sa započetu studiju o Livadiću, koje kraj današnjih prilika sigurno nikad dovršiti neću. Objavljujem ih stoga, nebi li možda poslužile kojem ozbiljnom biografu našeg majstora.

SRETNU NOVU GODINU 1940

žele svim svojim cijenjenim mušterijama, prijateljima i znancima

HERCEG ĐURO trgovina manufakturne robe	HERCEG MIRKO brijački salon	RAJSP ALOJZ pekar
GUSTAV PETAK trgovina mješovite robe, građevnog drva i dasaka	JOSIP HETLER parna pekarna	JOSIP JURINJAK trgovina gotovih odijela i krojne robe
PRČIĆ ĐURO krojač	ALBIN TONSETIĆ vlasnik restauracije	BATA D. D. podružnica Samobor
VUGRIN ANTUN pilenje drva sa motorom	FRANJO KODRIĆ pečar	ANA ŠIMEC-KRŽIĆ modni salon
GREGURIĆ STJEPAN krojač	VREŠ JOSIP limar	SOSTARIĆ MILAN ML. gostioničar i trgovina mješovite robe

MIRKO PREBEG

trgovac

IVAN OREŠKOVIC trgovina mješovitom robom	MIJO HERCEG krčmar	TONSETIĆ STEFANIJA gostioničarka
SVRATISTE »LAVICA« vlasnik Aleksandar Hlavač	MILIVOJ PRESECKI trgovina špecerajskom robom	FRESL DRAGUTIN stolar
SOSTARIĆ PETAR mesnica vlastiti proizvod suhomesnate robe	KOSI FRANJO pekar	FRANJO TKALCIĆ gostioničar

GRADJEVNO PODUZEĆE

FRANJO JELINEK

aviacioni graditelj

MAVRO NEUMAN trgovina kožom	JURKOVIĆ IVAN strojna stolarija	STRMOLI ZDRAVKO trgovina kožom
JURČIĆ VLADIMIR gostionica »Pod starim krovom«	IVANUŠEVIĆ J. klobučar	MAHOVIĆ VJEKOSLAV brijač
KOKMAN MILAN trgovina mješovitom robom	JOSIP ŽITKOVIĆ mesnica	PRČIĆ MIJO krčma »K poplavi«
MELINŠČAK JOSIP elektroinstalater	ČITAROVIĆ IMBRO gostioničar	SIROVICA VILKO krojač

SRETNU NOVU GODINU 1940

žele svim svojim cijenjenim mušterijama, prijateljima i znancima

DRAGUTIN MEDVEN autotax	ERVIN ŠVER trgovina manufakturne i špecer. robe	DRAGUTIN CIMERMANČIĆ brijački salon
ANA ud. ŽUPANČIĆ mesnica	ĐURO ŽITKOVIĆ brijački salon	MILAN PAAR brijački salon
MILAN NORŠIĆ trgovina mješovitom robom	MIRKO KUCHAR vlasnik teretnog auta	OLGA FRESL gostionica i pekarna
HERCEG ANTUN ML. stolar	FRANJO BUDI mesar	MATO HODNIK trgovina mješovitom robom
VJEKOSLAV VRBANIĆ bravar	PAAR FRANJO krojačka dvorana	VJEKOSLAV DOMIN bravarsko-mehanička radionica

ANTUN GIZL

trgovac

KVATERNIK STJEPAN brijački salon	JANKO BIŠCAN krojač	FRANJO MEDVED gostioničar i mesar
VLADIMIR ŠIMEC trgovina manufakturne robe	FRANJO BASTIJANČIĆ gostioničar	RUDOLF TAJS trgovina i staklana, Starogradska 24.
ĐURO TENK mesar	ADAMEK ŽARKO češljaonica za dame	JANKO TKALČIĆ postolar

ŠOŠTARIĆ VLADIMIR

trgovac

GABRO MEDVED gostioničar i mesar	FANIKA BAGADUR trgovina manufakturne i špecer. robe	KORBONI LADISLAV trgovina gotovih odijela i štofova
MARKO LUKAČIĆ slastičarna i kavana	JOSIP TKALČIĆ stolar	MAKSO TUROVEC brijački salon
PERSIN ANTON dimnjačar	TOTH VLADIMIR autotax	JOSIP NORŠIĆ autotax
IVAN GECEK trgovina manufakturne robe	SUFLAJ FRANJO postolar	MUCNJAK VLADIMIR krojač

Doček Nove godine na Lipovačkom domu

Kako saznajemo za Staru i Novu godinu već su sve sobe i kreveti na Lipovačkom domu zauzete. Tako će zagrebački planinari provesti ugodno doček Nove godine u Lipovačkom domu.

Božićni blagdani

Vrijeme ovih božićnih blagdana bilo je vrlo lijepo, suho i sunčano, pa su oba dana mnogi izletnici iz Zagreba a i naši građani pravili bliže i daljnje izlete u prekrasnu zimsku prirodu.

Na Božić je osim u župnoj i samostanskoj crkvi služena misa u kapelici sv. Mihalja u 9 sati. Kod ove mise pjevali su naši sugrađani iz Gornjeg Kraja starinske božićne pjesme.

Radi zabrane vožnje automobilima po nedjeljama i blagdanima radi štednje benzina nije bilo izletnika sa autima u Samoboru.

Dar sirotište

Sirotište č. sestara darovali su prigodom Božićnih blagdana po 100 dinara gg.: Ana Redar, profesor Ivan Kocijan i Franjo Tkalić.

Braća Flašar darovala su više komada kafa, tvornica igraćaka Mošanski igračke, gđa Hetler 3 velike pletenice kruha i saranda, Geček Ivan, trgovac, 13 metara tkanine, samoborska tekstilna industrija LAVOSLAVA ROTHSTEIN 31 metara lanela

Uprava sirotišta srdačno zahvaljuje svima dobrotvorima, koji su se i najmanjim darom za Božić sjetili sirotišta. Želi također sretnu i blagoslovljenu Novu Godinu.

Pučka knjižnica i čitaonica

odnosno njena omladina „Diletantska sekcija“ izrazuje ovim putem svima onima, koji su joj prigodom njene „Akademije“ bilo čime izašli ususret i posjetili, svoju najdražnju hvalu.

Počam od 1. siječnja 1940 izdavanje knjiga iz društvene knjižnice vršit će se redovito svakom srijedom od pola 8 do pola 9 sati naveče.

Prijave za razrez poreza tečevine

posebnog poreskog dodatka i poreza na poslovni promet za 1940 godinu imaju se podneti do kraja mjeseca siječnja 1940.

Prijave za razrez poreza na rente za 1940 godinu imaju se podneti do kraja mjeseca siječnja 1940 g.

Poreska karta za kućnu posluhu za 1940 godinu imaju se nabaviti do kraja mjeseca siječnja. Karta se dobiva samo u poreskoj upravi a stoji zajedno sa fondom za narodnu obranu 57 dinara.

Točarinska taksa za I polugodište 1940 godine, koje plaćaju krčmar i gostioničari, imaju se platiti do kraja siječnja.

Dopunsku taksu do 500 dinara imaju se platiti najednput u toku mjeseca siječnja a ako iznosi preko 500 dinara plaća se kvartalno.

Taksa na biljare i na reklame imaju se platiti do kraja siječnja.

Zaručeni

Na Božić zaručila se glica Helena Leulin sa gosp. Josipom Cipek, priv. namještenikom. — Čestitam!

Radničke legitimacije

1) Radnici i namještenici koji stalno borave na području banovine Hrvatske, a posjeduju isprave (društvena knjiga, poslovna knjiga ili privremena radnička legitimacija),

koje su izdane po općinama ili upravnim ili obrtnim vlastima u smislu prije važećih propisa o radničkim ispravama, produžuje se važnost njihovih isprava do daljnega.

2) Radnicima i namještenicima sa stalnim boravištem na području banovine Hrvatske koji nemaju nikakove radničke isprave moraju si najkasnije do 31 ožujka 1940 pribaviti nove poslovne knjižice u smislu Uredbe sa zakonskom snagom o legitimacijama (poslovnim knjižicama) radnika i namještenika od 24. III. 1938.

3) Radnici i namještenici, koji u svrhu traženja posla moraju putovati izvan područja Banovine Hrvatske moraju posjedovati posebne knjižice.

Upozorenje dužnicima srednjega staleža

Prije kojih četrnaest dana održana je anketa dužnika srednjega staleža, t. j. svih dužnika koji nisu i ne mogu biti zaštićeni po Zakonu o zaštiti zemljoradnika.

Ta anketa održana je u prisutnosti predstojnika za unutarnje poslove Banovine Hrvatske, g. Dra Krbeka, kao što i predstavnika mnogih privrednih institucija srednjega staleža a ujedno i članova društva dužnika srednjega staleža.

Kako društvo dužnika srednjega staleža ide zatim da se uredi pitanje dugova tomu staležu, tj. da bude i srednji stalež zakonom od svih mogućih i nemogućih tegoba t. j. evrha, sekvestracija, dražba, previsokih kamata itd zaštićen, potrebno je, da se što više dužnika u to društvo začlani i tako ga u njegovom pravednom radu i nastojanju moralno podupre.

Društvo se nalazi u Zagrebu, Jurišićeva ulica broj 1 A IV kat, gdje se neka ide svaki dužnik srednjega staleža prijaviti, pak će tamo dobiti u tom pogledu sve potrebne upute.

—K—

Kumu našla na ulici

Ovih dana rodila je radnica Marija Belek zdravo nezakonito dijete, dječaka.

Primalja gđa Kabalin vidjevši da ta žena nema nigdje ničesa, pobrinula se kod dobrih ljudi za potrebne stvari djetetu, te ga nosila na krštenje. Dakako da se mati nije mogla pobrinuti za kumu, a niti se u susjedstvu nitko nije htio odarvati.

Gđa Kabalin idući u crkvu sastane vlasnicu vile u Gizniku gđu K. iz Zagreba, pa je zamoli, da li bi ona hotjela kumovati novom stromalnom članu ljudskoga društva.

Gđa K. najpripravnije odarvala pozivu, te je djetetu kumovala njezina kćerka. — Plemenitoj gđi K. ide naročita hvala ovog malšana.

Promjena porezne skale za male obrtnike

Po dosadašnjem zakonu su mali obrtnici plaćali u mjestima do 10.000 stanovnika dinara 120 godišnje, a za svakog pomoćnika dinara 60 godišnje, obveznici treće grupe tečevine dinara 80, a za svakog pomoćnika dinara 40, u mjestima od 10.000 do 20.000 povećao se porez za 25 posto, a u mjestima od 20.000 do 50.000 povećao se porez za

50 posto, a u mjestima preko 50.000 povećao se porez za 75 posto.

Ova je skala sada promijenjena i po novoj uredbi obrtnici će plaćati ovaj porez:

U mjestima do 5.000 stanovnika sve kategorije bez tuđe radne snage 80 dinara godišnje, sa jednim pomoćnikom 150, a sa dva pomoćnika 240 dinara.

Ova stavka vrijedi za Samobor.

Porezi po novoj uredbi koja je izašla u „Službenim Novinama“ 23 pr. mj. primjenjivat će se od 1 siječnja 1940 i na teritoriju Banovine Hrvatske.

Aukcija koža od divljači

Kako svake godine, biti će priređena i u godini 1940 u prostorijama ljubljanskog velesajma aukcija koža od divljači i to 22 januara.

Našoj državi uspjelo je da sačuva svoju neutralnost, a posljedica toga na privrednom polju je veliko potraživanje naših agrarnih proizvoda ne samo sa strane ratujućih država već i neutralnih, jer si viae ne mogu osigurati uvoza iz prekomorskih krajeva.

To vrijedi i za krzno, koje su prekomorske države u velikoj množini dobavljale Njemačkoj, Engleskoj, Francuskoj, Italiji, Švici, Belgiji, Holandskoj, Danskoj i Norveškoj. Zato ima nade da će biti ovog puta moguće ovogodišnji lovački plijen vrijedno prodati.

Tko ima krzno neka ga pošalje u komisiju lovačko prodajnoj organizaciji „Divlja koža“ u Ljubljani, Velesajam. Svakako treba da se okoristimo ovim položajem. Naravno mora da bude roba zaista prvovrsna, jer loše krzno samo kvari cijenu i dobroj robi.

SRETNU NOVU GODINU

želi svim svojim cij. mušterijama
BARICA NORŠIĆ
krojački salon

Nema više morske bolesti

Morska bolest je usprkos silnom napredovanju medicine i danas još jedna, za putnike na lađi veoma neugodna pojava, koju ni sama medicina nije još sasvim dokučila i svladala.

U isto vrijeme, kad je napredna tehnika na jednoj strani — povećanjem samih brodova i svrsishodnijim načinom same gradnje — u dobroj mjeri smanjila mogućnosti obolenja na moraskoj bolesti, stvorila je ona na drugoj strani nove mogućnosti i za morasku bolest, naime zračni promet. I ovdje izgradnja sve većih zračnih prometala nastoji dođuše u što većoj mjeri umanjiti i te neugodnosti, ali i u zraku je slično kao i na oceanu. I najogromniji brod se gadno ljulja, kad ga prava oluja zahvati s prave strane . . .

Kolikogod su međutim bili sasvim jasni razlozi morske bolesti, toliko je do nedavna i za samu medicinu bilo nejasno, na koji način nepravilno ljuljanje moraskog ili zračnog vozila djeluje na ljudski organizam i kako psihološki dolazi do poznatih ispoljavanja morske bolesti.

Tu se naime ne radi samo o djelovanju na šeladac, nego se ovom pridružuju još i ometanja organa ravnoteže, što izaziva poznate pojave, koje uostalom mogu nastupiti i prilikom dužih vožnja željeznicom ili automobilom.

Ima nadalje ljudi, koji tvrde, da kod oboljenja od morske bolesti igra veliku ulogu i istovremeno opće tjelesno raspoloženje.

Sredstva, kojima se bile svladati ili uz prevenciju umanjiti čak i oprećiti morasku

bolest, moraju biti takva, da ih mogu podnijeti i ljudi sa slabim želucem. Kod većine dosadašnjih sredstava to nije bio slučaj, nego su ona štaviše uz nedovoljno ublaživanje pojava morske bolesti dovodila i do neželjenih sporednih posljedica.

Dugogodišnja iskustva i praktični pokusi u poznatim „Bayer“ laboratorijima doveli su sada do pronalaska novog sredstva, koje ne samo brzo svladava sve pojave morske bolesti nego uopće sprječava i njeno izbijanje, u koliko ga se uzme pravovremeno, a uz to ga podnosi i najosjetljiviji želudac.

To novo sredstvo „Coffeminal compositum“ predstavlja, kako to naznačuje već i njegovo ime, neku veoma djelotvornu kombinaciju medikamenata, koji uspješno pobijaju pojedine simptome morske bolesti.

Prosvjeta

Sv. Cecilija

Sv. br. 5. Smotra za crkvenu glazbu s glazbenim prilogom izašao je sa ovim obilnim sadržajem: Dr. J. Vajs: Misni red najstarijeg glagolskog misala. — Dr. A. Goglija: Dr. Božidar Širola. — Jeronim Korner: Pismo duši Milana Pavelića. — Viktor Kućinić: Parsifalov djed „Gandin“ bio je porijetlom iz okoline Ptuje. — O. Bernardin de Sokol, franjevac: „Gospin plač“ na otoku Hvaru. — Vl. D.: Bilješke iz engleskog muzikalnog života. — Dr. E. Krajanaki: Još o Varaždinskom Musikverein. — Razne vijesti.

Glazbeni prilog: Kirn: Himna: Verbum supernum prodius. — M. Magdalenie: Zdravo Tijelo. — R. Tacik: Hrv. misne pjesme.

TON-KINO „SAMOBOR“

prikazuje slijedeće filmove:

Na 5. I. u pol 9 sati, na 6. I. u 3, 5 i 8 sati i na 7. I. u 3, 5 i 8 sati „Avanture ROBINA HOODA“ u tehnikolor filmu.

Najveći film sadašnjosti je „ROBIN HOOD“. Samo svakih deset godina prikazuje se po neki film, koji po svojoj idejnoj koncepciji, po svojoj grandioznoj inscenaciji, po svojim glumcima i po režiji predstavlja umjetničko djelo, koje svaki želi, a i mora da vidi . . .

Takav film je sada „ROBIN HOOD“ za kojeg objektivno možemo ustvrditi, da je najveće filmsko djelo sadašnjosti. Glavni junak „ROBIN HOOD“ je ličnost, koja oduševljava sve narode svijeta. „ROBIN HOOD“ bio je simbol herojstva, simbol pravednog borca za slobodu svoga naroda!!! — U glavnoj ulozi Olivia de Haviland, Errol Flynn i Basil Rathbone. Predprodaja ulaznica za film „ROBIN HOOD“ 5. I. od 4—6 sati i 6, 7. I. od 9—12 sati prije podne.

Na 13. I. u pol 9 sati i na 14. I. u pol 5 i 8 sati „MOJ BILI (Majka)“ je himna majčinske ljubavi, žrtve i pobjede ljubavi! Svi su je ostavili, samo njen najmlađi sin ostao joj je vjeran i hrabro se bori protiv sviju nevođa i bijede! . . . Najmlađi sin preuzima brigu za majku, dok ostala djeca idu svojim putem! . . . Gledajući ovaj film, neka Vas ne bude stid Vaših suza, jer to je tragedija jedne žene-majke, žene koju svaki od nas najviše voli!!! . . .

TON-KINO „SAMOBOR“ od 3 sličnja igra svakom srijedom i četvrtkom i to sa novim rasporedom Na 3. I. u pol 9 sati i na 4. I. u pol 9 sati prikazuje najvećeg tenora sadašnjosti — Benjamina Gligi — u pjevačkom

velefilmu „MOJA PJESMA — MOJ ŽIVOT“ (Du bist mein Glück) Arije u tom filmu: Aida, Tosca, Norma, Manon Lescaut i druge romance. Svake srede i četvrtka novi program. Ne zaboravite u pol 9 sati.

Sretnu Novu Godinu 1940

želi svojim cijenjenim preplatnicima i suradnicima uprava „Samoborskog Lista“.

ZIMSKI VOZNI RED NA VICINAL ŽELJEZNICI ZAGREB — SAMOBOR

Od 2. listopada stupio je na snagu zimski vozni red, prema kojem će vlakovi saobraćati i to:

iz Zagreba za Samobor, na radne dane u 6.15, 8.15, 10.15, 12.30, 14.00, 16.15, 19.00 i 20.30;

na nedjelje i blagdane u 6.15, 7.20, 8.15, 10.15, 12.30, 14.00, 15.15, 19.00 i 20.30.

Iz Samobora za Zagreb na radne dane u 5.00, 6.20, 8.20, 10.20, 12.35, 14.05, 16.20, 19.05 i 20.40. Ovaj posljednji samo subotom i na dane prije blagdana.

Na nedjelje i blagdane u 6.20, 8.20, 10.20, 12.35, 14.05, 17.20, 19.05 i 20.40.

Novi vozni red dobiva se besplatno na svim putničkim blagajnama. Sve informacije na telefon broj 45-12.

Gospodarstvo

UŠTEDA UGLJENA PUTEM ISPITIVANJA DIMNOG PLINA

U posljednjim desetljećima temeljito se promijenilo mišljenje tehničara i privrednika o ugljenu. Dok se ugljen prije smatralo samo običnim ogrjevom koji se nastojalo čim bolje iskoristiti za dobivanje topline, dotle je on danas postao nenadoknadivom sirovinom i ishodištem bezbrojnih proizvoda, bez kojih bi se jedva još mogao urediti naš život. Iz njega se ne dobivaju samo divne anilinske boje, nego se iz njega u kemičkim postrojenjima proizvode i bezbrojna ljekovita sredstva na korist čovječanstva.

Već nekoliko godina proizvode se iz ugljena u sve većoj mjeri umjetni kaučuk „Buna“ i sintetski benzin. Ali iako zemlja u svojoj utrobi sakriva još neprocjenjive zalihe ugljena, ipak je potrebno štediti i na tom području. A to vrijedi naročito za one zemlje, koje ne posjeduju nikakvih ugljenika i radi toga su upućene na uvoz ugljena.

Tu se dakle nameće zadaća čim ekonomičnijeg sagorjevanja, a to znači da se iz svakog kilograma ugljena treba izvući čim moguće više kalorija. Bez odgovarajućih tehničkih pomoći, sprava za mjerenje nije međutim ni u najvećim ložionicama najspretnijim ložičima moguće tako točno regulirati dovod zraka u prostor za izgaranja, da bi se postigao najviši stupanj djelovanja.

Radi toga je berlinsko poduzeće AEG konstruiralo dva različna ispitivača dimnog plina, koji su provideni velikim pokaznim spravama za mjerenje, kazujući tako ložaču na prvi pogled, da li je loženje ispravno ili pak troši odviše ugljena. Kako su pokazala iskustva u većim postrojenjima, moza

se s tim spravicama uštediti nebrojene tone ugljena, pa se tako troškovi njihove ugradnje isplaćuju već u najkraće vrijeme.

„Ranarex“, ispitivač dimnog plina (Svržit će se)

SRETNU NOVU GODINU 1940. cijenjen. mušterijama i prijateljima želi
MEDVED PETAR
trgovina mješovitom robom
Starogradska ulica

SRETNU NOVU GODINU cijenjenim mušterijama i prijateljima želi
IVAN FIZI
Torbarska radionica
Zagreb, Varšavska ul. 3. (prolaz)

Cijen. mušterijama i prijateljima želi
SRETNNO NOVO LJETO 1940.
BRANKO STAREC-SIMUNIC
autobusno poduzeće

Svima cijenjenim prijateljima i mušterijama želim sretnu Novu godinu, a napose ravnateljstvu i namještenicima željeznice Zagreb—Samobor

IVAN BISCAN
krojač. — Perkovićeve ulica broj 8.

OBAVIJEST
CAST MI JE JAVITI P. N. OPCINSTVU DA SAM OTVORIO

bačvarsku radionicu
U MLINSKOJ ULICI BROJ 24.

Preporučam se za što brojnije naloge.
Izrada točna i solidna. — Cijene umjerenne.

HORVAT M., bačvar

IZNAJMLJUJE SE 2 STANA
jedan od 2 sobe, kuhinje, kupionice, smočnice i nusprostorija.
Drugi od 1 sobe, kuhinje, smočnice i nusprostorija, odmah. — Upravitelj u pravu našega lista.